

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد الانبياء وخاتم المرسلين وآله الطيبين الطاهرين المعصومين
لا سيما بقية الله في الارضين

اساسنامه حوزه علوم اسلامى دانشگاهيان

(ويرايش ۱۰ بهمن ماه ۱۳۹۵)

مقدمه

«قُلْ إِنَّمَا أَعْظُمُ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَفُرَادَى..» سبأ، آیه ۴۶

در پرتو پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران، اشتیاق به کسب معرفت، معنویت و حرکت انقلابی، در عرصه‌ی حیات علمی و فرهنگی جامعه دانشگاهی ظاهر شد و این اقبال ضرورت ایجاد مجموعه‌ای برای پرورش عناصر توانمند و دغدغه‌مند در پیش‌برد اهداف انقلاب را فرض می‌نمود.

اعتقاد به جامعیت و لزوم حاکمیت اسلام ناب انقلابی و تحقق تمدن نوین اسلامی مطابق نظام فکری حضرت امام خمینی رضوان الله تعالی علیه و حضرت امام خامنه‌ای حفظه الله تعالی و نقش ممتاز دانشگاه به عنوان مبدأ همه تحولات در شکل‌گیری کشور و جامعه اسلامی موجب شد. تا نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان را تأسیس نماید.

بدین منظور تربیت همه‌جانبه دانشگاهیان پیشگام و فعال در تراز انقلاب اسلامی که برای انجام رسالت الهی خود همزمان با تحصیل دروس دانشگاهی به فراگیری علوم اسلامی و کسب مهارت جهاد علمی فرهنگی و خدمت خالصانه به دین می‌پردازند، در دستور کار حوزه قرار گرفت تا با ترسیم الگویی از ارزش‌ها و اهداف دانشگاه اسلامی، گامی در جهت اسلامی شدن هرچه بیشتر دانشگاه برداشته و مصداقی از این آیه شریفه باشد:

«وَكذلكَ جَعَلناكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لَتَكُونُوا شُهَداءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيداً» بقره، آیه ۱۴۳

فصل ۱ / تعریف

ماده ۱- حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان مجموعه‌ای تربیتی آموزشی با رویکرد جهاد علمی فرهنگی، وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها میباشد، که با بهره‌گیری از میراث معرفتی، اخلاقی و انقلابی حوزه‌های علمیه مبادرت به تبیین اسلام ناب و تربیت نیروهای مستعد و مؤثر در مسیر اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی می‌نماید که در این اساسنامه به اختصار «حوزه» و «نهاد» نامیده می‌شوند.

فصل ۲ / مأموریت حوزه

ماده ۲- مأموریت حوزه عبارت است از: «تعلیم و تربیت دانشگاهیان برپایه نظام اندیشه اسلام ناب و علوم اسلامی برای اثرگذاری در عرصه‌های جهاد علمی فرهنگی جهت تحقق دانشگاه و تمدن اسلامی».

فصل ۳ / اهداف حوزه

ماده ۳- اهداف اصلی تأسیس حوزه عبارتند از:

۱. تعمیق بنیه فکری و اعتقادی معرفت‌جویان به منظور اثرگذاری آنان در ارتقای حیات معرفتی دانشگاهیان (بعد تربیتی اول).
۲. تقویت ارزش‌های معنوی و تزکیه اخلاقی معرفت‌جویان به منظور اثرگذاری آنان در ارتقای حیات معنوی دانشگاهیان (بعد تربیتی دوم).
۳. ارتقای تعهد انقلابی و بصیرت‌افزایی معرفت‌جویان به منظور اثرگذاری آنان در ارتقای حیات جهادی در عرصه جهاد علمی فرهنگی دانشگاهیان (بعد تربیتی سوم).
۴. ارائه نظام معارف دین و گسترش و تعمیق علم دینی در بستر تربیت حرفه‌ای معرفت‌جویان جهت الگوسازی فکری، تربیتی و مدیریتی اسلامی و نفی نظامات سکولار و منحرف.
۵. نخبه‌پروری و سازماندهی شبکه معرفت‌جویان مؤثر و کارآمد به منظور گفتمان‌سازی و جریان‌سازی علمی فرهنگی.
۶. زمینه‌سازی برای تحقق عملی وحدت حوزه و دانشگاه بر اساس سند دانشگاه اسلامی و اساسنامه نهاد.

فصل ۴ / سیاست‌های حوزه

ماده ۴- سیاست‌های حوزه به شرح ذیل می باشد:

۱. توجه به تربیت جامع (معرفتی، معنوی، انقلابی و همه‌جانبه) در تمامی برنامه‌های حوزه.
۲. حاکمیت رویکرد عقلانی بر تمامی ابعاد سه‌گانه‌ی تربیتی و پرهیز از سطحی‌نگری و ظاهرگرایی.
۳. امتدادبخشی برنامه‌ها و خروجی‌های آموزشی در مسیر تحقق جامعه توحیدی و تمدن اسلامی.
۴. تقویت روحیه تکلیف‌مداری و مأموریت‌گرایی در معرفت‌جویان در راستای اولویتهای نظام و رسالت دانشجوی تراز انقلاب.
۵. اهتمام به تحقق سبک زندگی اسلامی در شئون فردی و اجتماعی معرفت‌جویان.
۶. تقویت آرمان‌گرایی با نگاه به واقعیات در تمام برنامه‌های آموزشی و تربیتی حوزه و پرهیز از محافظه‌کاری.
۷. تعامل سازنده و بهره‌گیری از ظرفیت مجموعه‌های علمی و فرهنگی به خصوص حوزه‌های علمیه و مراکز دانشگاهی پیشرو.
۸. زمینه‌سازی حرکت قرارگاهی در عرصه جهاد علمی فرهنگی با تکیه بر روح جمعی و استفاده از ظرفیت معرفت‌جویان.
۹. حاکمیت مدیریت جهادی، پیشگام، آرمان‌گرا، الگوساز، درون‌زا، گفتمان‌ساز.
۱۰. آموزش تربیت‌محور، نظام‌مند، کارآمد، بصیرت‌آفرین، ولایتمدار و الهام‌گرفته از فرهنگ و سنن اصیل حوزوی.

فصل ۵ / وظایف حوزه

ماده ۵- حوزه برای تحقق مأموریت خود وظایف ذیل را بر عهده دارد:

۱. طراحی و اجرای نظامات آموزشی، تربیتی، تبلیغی و مدیریتی حوزه.
۲. طراحی و اجرای دقیق فرایندهای جذب فعال و هدفمند معرفت‌جویان.
۳. شناسایی و ارتقای استادان، مربیان و مدیران شاگردپرور با نگاه به استاد شاخص و تراز.
۴. برگزاری دوره‌های آموزشی، تربیتی و مهارتی، نشست‌ها، همایش‌ها، جشنواره‌ها، مسابقات و اردوها.
۵. تدوین دستاوردها و محصولات علمی فرهنگی حوزه در قالب‌های مکتوب و دیجیتال، و انتشار نشریات بر حسب نیاز.
۶. تشکیل و مدیریت گروه‌های تخصصی جهت پشتیبانی علمی فرهنگی تربیتی در راستای اهداف سه‌گانه تربیتی.
۷. تشکیل و تعالی هسته‌های تربیتی و گروه‌های جهاد علمی فرهنگی و شبکه‌سازی ایشان.

۸. تأسیس، پایش و ارتقای مراکز حوزه در سطح دانشگاه‌های کشور با حمایت دفاتر نهاد در دانشگاه‌ها.
۹. تعامل گفتمانی مؤثر با مجموعه‌های فرهنگی، حوزوی و دانشگاهی مرتبط در راستای پیشبرد اهداف حوزه.
۱۰. ساماندهی دانش‌آموختگان حوزه علوم اسلامی و زمینه‌سازی ارتباط مؤثر ایشان در عرصه‌های جهاد علمی فرهنگی.

فصل ۶ / مخاطبان حوزه

ماده ۶- جامعه مخاطبان حوزه عموم دانشگاهیان از تمام مقاطع تحصیلی و تمامی دانشگاه‌های کشور با ویژگی‌های عمومی مشتاق و مؤمن به اسلام، انقلاب، ولایت‌فقیه و پایبند به ظواهر شرع و نیز علاقه‌مند به ترویج و تبلیغ دین می‌باشد و دانش‌آموختگان در اولویت دوم جذب قرار دارند.

فصل ۷ / ارکان حوزه

ماده ۷- ارکان حوزه عبارت است از: هیأت امناء، مدیر حوزه و مراکز حوزه.

ماده ۸- هیأت امناء: بالاترین مرجع تصمیم‌گیری حوزه است که تصویب سیاست‌های کلان حوزه را برعهده دارد. ریاست هیأت امناء بر عهده رئیس نهاد می‌باشد و اعضای حقیقی آن با حکم وی به مدت سه سال منصوب می‌شوند. ترکیب هیأت امناء به شرح ذیل است:

۱. رئیس نهاد به‌عنوان رئیس هیأت امناء
۲. مدیر حوزه به‌عنوان دبیر هیأت امناء
۳. معاونان رئیس نهاد
۴. یک نفر از اعضای شورای نمایندگان با انتخاب رئیس نهاد
۵. سه نفر از میان مسئولان و مدیران مراکز و معاونان حوزه به پیشنهاد مدیر حوزه
۶. یک نفر از اعضای شورای راهبردی حوزه با پیشنهاد مدیر حوزه
۷. دو نفر از شخصیت‌های علمی، حوزوی و دانشگاهی با پیشنهاد مدیر حوزه

ماده ۹- وظایف هیأت امناء عبارت است از:

۱. بررسی اصلاح اساسنامه حوزه جهت تصویب در شورای نمایندگان.
 ۲. تصویب سیاست‌ها و راهبردهای کلی حوزه.
 ۳. تصویب تأسیس، توسعه یا انحلال مراکز و مؤسسات وابسته به حوزه به پیشنهاد مدیر حوزه.
 ۴. نظارت عالی بر فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و تربیتی حوزه.
 ۵. تصویب برنامه و بودجه سالانه حوزه و نظارت عالی بر چگونگی هزینه آن.
- تبصره ۱:** جلسات هیأت امناء هر سه ماه یکبار تشکیل می‌شود و در صورت ضرورت با اعلام دبیر، تشکیل جلسات فوق‌العاده بلامانع است.
- تبصره ۲:** تمامی مصوبات هیأت امناء با امضای رئیس هیأت امناء معتبر است.

ماده ۱۰ + ۱- مدیر حوزه: با حکم ریاست نهاد منصوب می‌گردد و وظایف و اختیارات ذیل را بر عهده دارد:

۱. اداره کلیه امور حوزه در چارچوب اساسنامه و مصوبات و سیاست‌های ابلاغ شده از سوی رئیس هیأت امناء.
۲. پیشنهاد اعضای حقیقی هیأت امناء به رئیس هیأت امناء.
۳. پیشنهاد اصلاح اساسنامه، سیاست‌ها و اسناد راهبردی حوزه به هیأت امناء جهت تصویب.

۴. تنظیم و اعلام برنامه و بودجه سالانه حوزه به هیأت امنای و جذب و هزینه کرد آن بر اساس صرفه و صلاح.
۵. ارائه گزارش پیشرفت کار حوزه و موانع پیش رو به هیأت امنای و ریاست نهاد.
۶. پیشنهاد تأسیس، توسعه و انحلال مراکز و مؤسسات وابسته به هیأت امنای جهت تصویب.
۷. جذب، ارتقاء، نصب و عزل مدیران مراکز و معاونان و کارکنان حوزه و نظارت بر حسن اجرای وظایف و رسیدگی به تخلفات احتمالی.
۸. تهیه و ابلاغ نظامات و آیین نامه‌های تربیتی، آموزشی و اجرایی و نظارت بر حسن اجرای آن در مراکز حوزه.
۹. عقد قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی به نام حوزه و امضای کلیه اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور برابر ضوابط اداری و مالی نهاد.
۱۰. تأیید گواهی‌های پایان دوره تحصیلی معرفت‌جویان.
۱۱. تشکیل شورای راهبردی و پیگیری راهبردهای پیشنهادی.
۱۲. انتخاب استاد راهنما و پیگیری ارتقای تربیتی مربیان و استادان.

ماده ۱۱- مراکز حوزه: حوزه موظف است مراکزی را در دانشگاه‌های کشور جهت انجام مأموریت خود پس از تقاضای مسئول دفتر نهاد آن دانشگاه و تصویب هیأت امنای تأسیس نماید که به اختصار «مرکز» و «دفتر» نامیده می‌شود.

تبصره ۱- مسئولیت مرکز به عهده به مسئول دفتر نهاد در دانشگاه محل تأسیس حوزه می‌باشد که با حکم ریاست نهاد منصوب می‌شود و نسبت به حمایت، هدایت و نظارت بر فعالیت‌های مرکز اقدام می‌نماید.

تبصره ۲- مدیر مرکز با پیشنهاد مسئول مرکز و با حکم مدیر حوزه منصوب می‌شود و اداره امور تربیتی، آموزشی معرفت‌جویان و امور استادان و مربیان را بر عهده دارد. سطح سازمانی مدیران مراکز در سطح معاونان دفاتر نهاد می‌باشد.

ماده ۱۲- استاد راهنمای حوزه: از میان علمای صاحب‌نظر در مبنای و روش‌های تربیت اسلامی و آشنا به فضای دانشگاه انتخاب می‌شود و مسئولیت هدایت و راهنمایی مربیان و استادان و نظارت بر تحقق اهداف تربیتی حوزه را بر عهده دارد.

فصل ۸ / منابع مالی و اموال

ماده ۱۳- بودجه و اعتبارات حوزه توسط نهاد تأمین، تخصیص و پرداخت می‌شود و براساس آیین‌نامه مالی و معاملاتی نهاد توسط مدیر حوزه هزینه می‌شود. سرمایه و دارایی حوزه نیز متعلق به نهاد می‌باشد.

ماده ۱۴- حوزه می‌تواند جهت ارتقای توان مالی خود علاوه بر دریافت بودجه فوق، از محل شهریه دوره‌ها و فروش خدمات و محصولات، قبول هدایا، اعانات، قبول وصیت، وقف، وجوهات شرعی و کمک‌های دولتی و مردمی تحت نظر مدیر حوزه تأمین مالی نماید.

فصل ۹ / مدت و گستره فعالیت

ماده ۱۵- محل استقرار ستاد مرکزی حوزه در تهران و مراکز حوزه در محدوده دانشگاه‌های تحت پوشش در سراسر کشور می‌باشد. مدت فعالیت حوزه از بدو تأسیس به مدت نامحدود است.

ماده ۱۶- این اساسنامه مرجع تمامی سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌های حوزه خواهد بود و در موضوعاتی که در این اساسنامه قید نشده، مطابق نظر هیأت امناء عمل خواهد شد.

ماده ۱۷- هرگونه اصلاح و بازنگری در این اساسنامه با پیشنهاد مدیر حوزه در هیأت امنای حوزه بررسی و پس از تصویب شورای نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها با ابلاغ ریاست نهاد لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۸- این اساسنامه مشتمل بر یک مقدمه، ده فصل، هجده ماده و چهار تبصره می‌باشد که در تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ به تصویب شورای نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها رسید و پس از این تاریخ لازم‌الاجرا می‌باشد.

محمد محمدیان

رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها
رئیس هیأت امنای حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان